

Fem servir "cookies" pròpies i de tercers per elaborar informació estadística i mostrar-li continguts, serveis i publicitat personalitzada a través de l'anàlisi de la seva navegació. Si continua navegant accepta el seu ús. [Més informació i canvi de configuració.](#) ✓

Serveis

18 de gener de 2017

Identifica't o Registra't

EMPORDÀ

Figueres
7 / 1°L'Escala
8 / 5°Roses
7 / 3°

Menú

Empordà Actualitat Esports Economia Opinió Oci Tendències Comunitat Multimèdia Club

Menú principal Girona Catalunya Espanya Internacional Cultura **Fets i gent** Successos

Menú principal

Empordà » **Fets i gent**

0 | 30

Roses

Esther Cruañas: «En un debat sobre Merlí, vull protegir la filosofia de botox i photoshop»

La professora de Filosofia de l'INS Illa de Rodes de Roses participa en una taula rodona sobre la sèrie

MAIRENA RIVAS | 18.01.2017 | 12:05

La professora de Filosofia de l'Institut Illa de Rodes de Roses **Esther Cruañas** ha estat convidada a participar en un debat a Girona sobre una sèrie de TV3 que ha causat furor: **Merlí**. En el lema del debat, es plantegen dues preguntes: **En Merlí, què? Fa trempar o destrempa?**

Esther Cruañas té 39 anys i imparteix classes de Filosofia a tots els nivells, des de 1r d'ESO fins a 2n de Batxillerat. Per a ella, la sèrie de ficció tracta amb molta superficialitat la filosofia. En el debat a Girona (**25 de gener, Centre Cultural La Mercè, 19.00 hores, entrada lliure**) estarà acompanyada de **Nemrod Carrasco**, professor de Filosofia de la UB i assessor filosòfic de 'Merlí', i dels professors de Filosofia **Xavier Serra** (Institut Salvador Espriu, de Salt), **Esther Vilalta** (Institut Cassà de la Selva) i **Joan Cortada** (Institut Montilivi, de Girona).



La professora de Filosofia Esther Cruañas. **GERARD BLANCHÉ**

Fotos de la notícia

El 25 de gener participa en un debat sobre la sèrie Merlí. Quina serà la seva aportació?

La sèrie Merlí tracta la filosofia d'una manera molt superficial. Vol tornar-la atractiva per als adolescents, rejuvenir-la, però la filosofia no ho necessita. La meua aportació al debat sobre Merlí és protegir la filosofia de maquillatge, Botox i Photoshop. Faig una defensa de la filosofia en la seva essència. Per tant, la meua opinió serà en contra de Merlí.

Ha seguit la sèrie?

L'he seguida perquè tothom me'n parlava sempre. Però, vaig veure que era molt superficial, que no acabava d'aprofundir en la filosofia.

ENQUESTES

La vostra despesa a les reiaixes aquest any ha estat...

[ANAR A L'ENQUESTA](#) ►

Tot i així, en l'elaboració dels continguts s'ha comptat amb l'assessorament d'un expert, Nemrod Carrasco. Ell també estarà al debat a Girona.

Sí que és cert que la sèrie fa petites referències a conceptes concrets d'uns autors concrets, però no es pot reduir tot un pensament, tota una vida, tota una època, tot un sistema filosòfic a una sola idea o a una única frase. El problema és que, quan treballes en aquest àmbit, veus que la sèrie crea massa expectatives, però no deixa de ser una sèrie de televisió que el que vol és audiència. Cal tenir en compte que Merlí no és un documental de filosofia ni tampoc un programa especialitzat en filosofia.

I vostè que treballa amb adolescents, creu que es reflecteix la realitat dels joves?

En la sèrie, es presenten uns valors, com el materialisme, la immediatesa, la imatge, la sexualitat, que sembla que són els únics que preocupen els adolescents, i no és així. Els adolescents són persones molt més completes, amb criteris, amb opinions, amb preocupacions. Són molt més profunds i no tenen només interessos sexuals. Evidentment, que això és important en aquestes edats, però també tenen moltes més inquietuds. És poc realista la sèrie, en aquest sentit.

Reconeix que Merlí ha posat de moda la filosofia?

Allò que més ha agradat a la gent del fenomen Merlí potser ha estat el fil argumental i els personatges. Ara bé, fa gràcia potser que et diguin que han citat Schopenhauer. La sèrie sembla que vol donar a entendre que la filosofia, fins ara, havia quedat molt arraconada, com una matèria arcaica, de llibres, d'autors morts, però no és així, la filosofia està dins de cada un de nosaltres, forma part de la naturalesa humana preguntar-se per les coses. Tothom té la capacitat de ser crític i reflexiu. No està arraconada ni apartada la filosofia. El que és cert és que, l'últim any, hi ha hagut més matrícules al grau de Filosofia. Molt curiós.

Per què va decidir estudiar Filosofia vostè?

Em va cridar l'atenció perquè em feia preguntes sobre les veritats establertes i, sobretot, sobre la teoria del coneixement de la realitat. A aquella edat, quan estàs estudiant, t'impacten, t'atrauen, aquestes preguntes.

Es troben respostes?

No, no en la filosofia. Les respostes es troben en la ciència o en el coneixement objectiu científic. La filosofia només fa preguntes.

Les preguntes són inacabables?

És clar. Una et porta a una altra i aquesta altra a una, i tornem-hi. Trencar els dogmes i trencar les veritats tancades i establertes és la manera d'avançar, si no només ens quedaríem amb una veritat.

La filosofia és la matèria que més ajuda l'alumne a reflexionar sobre l'existència i la vida?

Jo diria que és l'alumne que ajuda la matèria, o fins i tot dóna un nou punt de vista més vigent i més dinàmic al dogma, a l'academicisme o a continguts teòrics que estan tan estables i tancats. L'alumne ventila tots aquests pensaments. Això de preguntar-se i qüestionar-se les coses forma part de la naturalesa humana, ho fem tots. I, en aquest cas, la filosofia pot ser una guia.

De quina forma engresca els alumnes a l'aula?

Sobretot, participant. Les classes magistrals de la lliçó teòrica, aquelles en què han de reproduir uns continguts, no funcionen, perquè no aprenen res. Potser, s'ho saben, però no ho entenen.

I com els fa participar?

A partir de preguntes, d'un text, d'un vídeo, d'una pel·lícula. Qualsevol document pot servir d'excusa perquè els alumnes proposin, opinin, critiquin, escoltin a l'altre, argumentin... i ells mateixos acaben fent el contingut. M'agrada molt veure que, a partir d'una excusa, llancem preguntes a l'aire i ells mateixos arriben als continguts que jo els podria haver explicat, en relació amb allò que ja va dir aquest pensador o aquest altre autor. Surt d'ells. Jo dic als alumnes que no estudiem filosofia, sinó que fem filosofia.

Recomani un llibre que fa atractiva la filosofia.

Atreveix-te a pensar, de Josep Maria Terricabres, o El món de Sofia, de Jostein Gaarder. Són dos llibres que estan bé per començar a entrar en la filosofia.

I un autor?

Steven Pinker.

UN DELS ÈXITS DE LA TELEVISIÓ CATALANA Merlí és una sèrie de televisió de TV3 que tracta sobre un professor de filosofia del mateix nom que estimula els seus alumnes a pensar lliurement mitjançant uns mètodes poc ortodoxos, els quals dividiran les opinions de la classe, el professorat i les famílies. Els seus creadors han procurat apropar la filosofia a tots els públics. A cada episodi, s'inclouen els plantejaments d'algun gran pensador o escola, que lliguen amb els esdeveniments dels personatges. En total, la sèrie consta de 39 episodis, amb la característica que tots són batejats amb el nom de diferents filòsofs. Creada i escrita per Héctor Lozano i dirigida per Eduard Cortés, es va estrenar a TV3 el 14 de setembre del 2015 en horari de màxima audiència i va aconseguir una audiència del 17,7% amb 566.000 espectadors. Merlí s'ha convertit en un dels èxits de la televisió catalana.

Compartir a Facebook

Compartir a Twitter

Temes relacionats:

Educació

Filosofia

Institut Illa de Rodes

Josep Maria Terricabres

Jostein Gaarder

Merlí

Steven Pinker

TV3

Comentaris

Per comentar t'has d'[iniciar sessió](#) o [registrar-se](#).

Els comentaris estan subjectes a moderació prèvia i han de complir les [Normes de Participació](#)

Comentar

Enllaços recomanats: Premis cinema

EMPORDÀ
Mapa web

Alt Empordà

Temps

Oci a l'Empordà

Transit

Cartellera de cinemes

Catalunya

Clasificados

tucasa.com

Iberpisos

Iberanuncio

Ibercoches

Iberempleo

Cambalache

Especials

Loteria Nadal

Loteria del Nen

Fórmula 1

Premis Cinema

Eleccions Generals

Resultats Eleccions

emporda.info

Contacti

Qui som?

Anuncia't

Localització

Avis legal

Política de cookies

RSS

Publicitat

Tarifes

Contratar

Altres webs del Grup Editorial Prensa Ibérica

Otras webs del Grupo Editorial Prensa Ibérica

Diari de Girona | Diario de Ibiza | Diario de Mallorca | Empordà | Faro de Vigo | Información | La Opinión A Coruña | La Opinión de Málaga | La Opinión de Murcia | La Opinión de Tenerife | La Opinión de Zamora | La Provincia | La Nueva España | Levante-EMV | Mallorca Zeitung | Regió 7 | Superdeporte | The Adelaide Review | 97.7 La Radio | Euroresidentes | Lotería Navidad | Premis cinema



La Càtedra Ferrater Mora de Pensament Contemporani de la UdG va omplir amb un centenar de persones la sala gran del Centre Cultural La Mercè de Girona, ahir en el debat sobre la sèrie «Merlí» de TV3, titulat «En Merlí, què? Fa trempar o destrempa?», amb professors d'institut.

«Merlí»: trempera filosòfica o operació comercial del Grup Godó

► Professors de quatre instituts gironins prenen posició en un debat a favor i en contra de la ficció de TV3

La sèrie de TV3 *Merlí* genera aferrissats partidaris i detractors també entre els professors de filosofia d'institut, que d'alguna manera han vist canviar la seva vida des que una ficció televisiva va presentar un grup d'alumnes que pinta una titola gegant a la façana de l'institut amb la frase escrita «Merlí, ens fots trempar!».

La figura del professor irreve-

rent capaç de trencar esquemes i fer-se amic de l'alumne ha resultat beneficiosa a parer d'Esther Vilalta, professora de Filosofia de l'institut de Cassà de la Selva, que a partir de l'emissió de la sèrie ja no es troba que els alumnes deixen el full en blanc el primer dia de classe quan els demana que escriguin el nom d'algun filòsof.

«La sèrie predisposa positivament els alumnes en relació amb la Filosofia», va dir Vilalta al debat d'ahir al Centre La Mercè, i va admetre que està «contenta que una sèrie parli de Filosofia i que el 'profe guai' sigui el de 'Filo'».

Partidari també de la sèrie, Joan Cortada, professor de l'Institut de

Montilivi de Girona, no va amagar que ara alguns alumnes l'identifiquen amb Merlí, i va assegurar que amb la sèrie «els professors de Filosofia eviten vestir-se com Merlí».

Com a detractora de Merlí es va presentar Esther Cruaños, de l'Institut Illa de Rodes, de Roses, la qual va defensar que la Filosofia és atractiva per si mateixa per als joves. Cruaños va lamentar l'abundància d'escenes de sexe de Merlí: «És evident que els adolescents fallen, però tenen moltes altres inquietuds» i la sèrie pateix d'una «visió reduccionista».

Xavier Serra, de l'Institut Salvador Espriu de Salt, va acusar *Merlí* de ser «altament perillosa» per a la



Cortada, Vilalta, Carrasco, Cruaños, Serra i Vergés. MARC MARTÍ

Filosofia i per a la gent jove, i va relacionar la sèrie amb una «agenda oculta» que persegueix primer l'èxit comercial. Per Serra, la productora Nova Veranda, del Grup Godó, va «guanyar molts diners» venent els drets a TV3.

L'«agenda oculta» consisteix a no mostrar mai un alumne d'origen africà fent preguntes interessants,

una noia amb el mocador al cap o un estudiant dislèxic. Serra va dir que ara a classe sembla que calgui fer exabruptes com Merlí, però «jo no ho penso fer».

Joan Vergés, director de la Càtedra Ferrater Mora, va presentar l'acte, en el qual també va intervenir el professor de la UB i assessor de *Merlí*, Nemrot Carrasco.

LA CRÒNICA Jordi Camps i Linnell 

Tu 'merlineges'?

Encara que finalment hagués nevat, que no ho va fer, l'auditori del Centre Cultural La Mercè de Girona s'hauria omplert, com ho va fer, dimecres al vespre per assistir a la taula rodona sobre aquest fenomen televisiu i generacional que és *Merlí*, sèrie de TV3 de la qual Netflix acaba de comprar els drets per emetre-la als Estats Units i l'Amèrica Llatina. Poca broma. L'acte, organitzat per la Càtedra Ferrater Mora de Pensament Contemporani, portava un títol cridaner, la veritat, *En Merlí, què? Fa trempar o destrempa?*, adreçat a esbrinar si la sèrie de ficció ha fet un bé o més aviat un mal a aquesta ciència humanista que molts consideren un dels ossos durs de rossegar del sistema educatiu. I la resposta va estar a l'altura...

Per començar, qui millor que Nemrod Carrasco, professor de filosofia de la UB i assessor filosòfic de *Merlí*, per donar la seva opinió. Tan irònic i incisiu com el personatge que ha ajudat a perfilar, va oferir una reflexió magistral sobre els pros i els contres de la sèrie que ha ajudat a parir. Pel que fa a l'autocrítica, va reconèixer que li desagradava el to moralista i la tendència misògina del personatge interpretat per Francesc Orella, així com el biaix masculista de la sèrie en general. Carrasco, però, considera que la sèrie, a més d'interessar-se per la filosofia, ha ajudat a trencar-ne



Nemrod Carrasco, durant la seva intervenció a la taula rodona 'En Merlí, què? Fa trempar o destrempa?' ■ QUIM PUIG

tòpics. "La filosofia no és només resoldre dubtes existencials o metafísics. És una recerca de la veritat i una crida al qüestionament de tot allò que t'envolta. Preguntar-te no tant per què existim sinó per què ens tatuem o juguem a les quines per Nadal." Realment, si és així, són molts els estudiants que podrien canviar d'opinió i començar a sentir-s'hi atrets.

El debat va continuar amb quatre intervencions de professors que viuen al camp de batalla de les aules. I si dues coses van quedar clares són que realment *Merlí* ha aconseguit que la gent s'interessi per la filosofia i que els instituts no són pas com l'Àngel Guimerà de la ficció. Resumint a pinzellades, Esther Vilalta (institut Cassà de la Selva) va

"Ja no se senten cantar els grills quan preguntem el nom d'un filòsof"

expressar que està agraïda de "ja no sentir cantar els grills quan preguntem el nom d'algun filòsof i que el *profe guai* sigui el de *filo*", i Joan Cortada (Institut Montilivi de Girona), desmentint que els professors ens com-

portin com en Merlí, "sinó que ell és com nosaltres!" A la banda contrària a la sèrie, es van situar Esther Cruañas (institut Illa de Rodas de Roses) i Xavier Serra (institut Salvador Espriu de Salt), aquest últim apropiant-se descaradament el paper de *dolent* de la pel·lícula, i *merlinejant* com ningú, va repartir a tort i a dret fins al punt d'acusar la sèrie de tenir una "agenda oculta" decidida a ocultar la realitat social i cultural i vendre's l'ànima a l'èxit comercial.

En resum, pura trempa filosòfica i, com sempre, que tot és qüestió de veure el got mig ple o mig buit.

Diari digital d'ètica i reflexió promogut per la revista Valors
Qui som Subscriu-te Publicitat Punts de venda

Articles

Arxiu d'articles seleccionats de la revista Valors

'Èxit d'audiència. Agenda oculta?' per Xavier Serra

8 FEBRER 2017

La productora de TV Nova Veranda, del grup Godó, va bé. Entre d'altres productes s'encarrega del programa *Oh! Happy Day*, l'espectacle musical de TV3, i de la sèrie d'èxit, *Merlí*. Aquesta ha acabat fa poc la segona temporada com a líder d'audiència. A més dels qui la veuen a TV3 a la carta – que deuen ser milers-, té uns 600.000 espectadors cada dilluns, que és un 19 per cent de l'audiència. O sigui, molt! Una màquina de fer diners. I una via per a crear estils de vida, tendències.

Els seus protagonistes són famosos: se'ls aplaudeix a sales, Instituts, associacions, mitjans de comunicació... Els conviden a presentar les campanades de Cap d'Any, a *El gran dictat*, a ser votats a *adolescents.cat*, a cantar *Què hi ha?* a *Oh TV3*, o una Nadala d'àmplia difusió, i..., en fi, ja no sé com acabar: fins i tot tenen un "mannequin challenge". Una formidable campanya mediàtica.

Han encertat: la sèrie s'ha venut a l'Estat espanyol – la difon La Sexta – i a Netflix, que l'escampa pel món. Sembla positiva: es parla de Filosofia i augmenten els matriculats a les Facultats d'aquesta disciplina. *Merlí* aparenta ser una sèrie sobre educació i societat, per a diferents edats, que ofereix un simpàtic vernís filosòfic. Així ens ho venen: però, atenció, podria ser *Merlí* un verí?

Vam fer un debat públic a Girona, organitzat per la prestigiosa Càtedra Ferrater Mora de Filosofia contemporània. La qüestió era: "En *Merlí*, què? Fa

trempar o destrempa?”, un títol provocador en una mítica sessió vespertina. Com si fóssim gladiadors o escolàstics motivats, la lluita entre els pro i els contra va ser dramàtica aquella tarda. En poden trobar ressons als mitjans i a Internet. En sóc part interessada.

Havia promogut jo mateix una enquesta, m'havia llegit tota la propaganda i també les reflexions dels creadors de la sèrie i dels opinadors que vaig poder recollir. En volia identificar els punts dèbils. Això ens ho han posat molt fàcil: masclisme (a la sèrie noies i dones no compten gaire, fan més aviat d'objecte), ficció transgressiva, hipersexualitat descarada, qüestionament dels vincles familiars, infraccions del codi deontològic dels docents (que sí existeix: és del 1992), oblit de realitats religioses, ètniques, de discapacitats, etc., presents als nostres instituts. En fi, alguns “oblits” greus, que potser ens volien centrar en allò important: la filosofia, oi?, perquè no es deuria tractar pas només de fer calers sinó de pensar, ser crítics, cercar la veritat i altres ximpleries que, des de Sòcrates i abans, ens fan ser una mica més humans.

Doncs, compte!, aquí rau el problema seriós. Recomano el documental *Generació Merlí* – també de TV3 – on s'identifiquen nou valors a la sèrie: maduresa, rebel·lia, tolerància, amicitat, llibertat sexual, sinceritat, amor en les relacions, felicitat i justícia. Semblen qualitats una mica desmanegades, no? ¿O és que hi ha algun rerefons, més enllà d'un professor “guai” i uns alumnes macos, de conducta intel·ligent a classes que no duren mai més de quatre minuts? Se'm planteja una greu sospita.

La sèrie sembla que tracti de filosofia, que la defensi. Però només en fa una instrumentalització fragmentària, de petites píndoles, que es fan encaixar a un guió estàndard. Hi endevino una “agenda oculta”: en concret, “una passió negativa”, ensenyar a dir no. La filosofia hi apareix dissenyada (a) de manera modesta, evitant les preguntes massa transcendents; (b) no és cap ajuda per a ser feliços (no és un Prozac, com deia el 1999 en Marinoff) i (c) mai esdevindrà tampoc un pensament constructiu. Defugint una innocent recerca de la veritat, la filosofia ens ha d'enfrontar a l'ordre establert. Aquest Merlí és un “mentor” que manipula, que imposa, que no escolta sinó que només diu...: un irresponsable, de fet!

Merlí conté – ¿recorden l'expressió de Ricoeur, del 1965? – els ingredients que definien l'“escola de la sospita”, aquella calidoscòpica confluència de les propostes de Freud, Marx i Nietzsche, i les seves

